

EL LLENGUATGE

El gerundi instrumental (II)

La condemna unànime del gerundi anomenat copulatiu —que expressa una acció no simultània sinó posterior o consecutiva a l'acció del verb principal— emmena en alguns casos a rebutjar indegudament el gerundi que anomenem instrumental, amb el qual és cert que aquell es pot arribar a confondre. Per això, és potser adequat d'ampliar el nostre comentari d'ahir, dedicat a aquest tema, especialment amb alguns exemples significatius. Vete'n aquí, en primer lloc, alguns que hem extret de textos de Fabra; *Calia, així mateix, continuar l'obra de Marian Aguiló escorcollant metòdicament els textos antics i els parlars actuals (La llengua catalana i la seva normalització, pàg. 151)*. Però és clar que això ho havem de fer recorrent als mitjans que tota llengua posseeix per a la formació de nous mots (oc. cit., pàg. 159).

En el llenguatge gramatical, en l'exposició de les normes i dels mecanismes que regulen els accidents i els fenòmens d'una llengua, podem trobar molts exemples d'aquest gerundi que comentem: *Això es fa obeint a les tres regles següents (P. Fabra, Gramàtica catalana, 1956, pàg. 3), Adjuntant el radical d'un nom al sufix et, s'obté el diminutiu d'aquest nom (Pc. cit., pàg. 116), El plural es forma generalment afegint -s al singular (Francesc de B. Moll, Gramàtica*

*catalana, pàg. 140), El femení dels adjectius es forma, per regla general, afegint una a al masculí (Moll, Op. cit., pàg. 142), Alguns substantius formen compost unint-se per la preposició de (Moll, Op. cit., pàg. 250). Trobem, així mateix, molts exemples de gerundi instrumental en el llenguatge administratiu, en els quals aquest temps verbal expressa l'acció que constitueix l'instrument de l'acord, la gestió, etc., expressats pel verb principal: *L'Ajuntament es reserva el dret de modificar el règim jurídic de la Fundació, seguint el procediment legalment establert, La Comissió acorda que la Secretaria General en faci un informe, tenint en compte el que disposa l'article 5 del Reglament de Serveis de les Corporacions Locals. És cert, però, que aquest llenguatge també predispone especialment, si hom no vigila, a incórrer en l'ús del gerundi copulatiu. Compareu: *Es va aprovar l'informe seguint l'ordenació usual (gerundi instrumental, correcte) i *Es va provar l'informe donant-ne compte a la Presidència****

Albert Jané